

Volby za sebou nechaly šťastné tváře i zklamání

Souboj o senát a krajská zastupitelstva odrážel náladu v České republice, což ilustruje i nízká volební účast – 34,6 %. Nejlepší atmosféra panovala rozhodně ve volebních štábech vládního hnutí ANO, kterému voliči věřili nejvíce v devíti krajích. Do druhého kola senátních voleb vyšle ANO čtrnáct kandidátů. V táboru slavících se pohybují také koalice SPD Tomia Okamury a Strany práv občanů nebo Starostové a nezávislí (STAN). V poli poražených skončili sociální demokraté, komunisté i TOP 09.

Více než 21 % hlasů v urnách patřilo hnutí ANO, kterému tento výsledek zajistil 176 křesel v krajských zastupitelstvech. V porovnání s předchozími volbami naopak ztratila vládní ČSSD, již doposud na hejtmanských postech reprezentovalo 11 hejtmánů (v roce 2012 vyhrála v devíti krajích), nyní obhájila pouze Jihočeský kraj a Vysočinu. Hlasy voličů jí přidělily 125 mandátů v zastupitelstvech, tedy o 80 méně než ve volbách předchozích. Téměř o celou stovku krajských zastupitelů přišla KSČM, která letos skončila nej-

lépe druhá v Ústeckém kraji, kde kandidátku vedl současný hejtmán Oldřich Bubeníček.

Prognózy ani zdaleka nenaplnila TOP 09, kterou do volebního klání vedl poprvé Miroslav Kalousek. Volilo ji pouze 3,4 % občanů, z čehož pro ni vyplývá dvanáct zastupitelských postů. V souvislosti s výsledkem se spekuluje o popularitě nového předsedy Kalouska u voličů. Pravicovou jedničkou se tak opět stala ODS s 76 krajskými zastupiteli. Úspěch zaznamenaly koalice Svobody a přímé demo-

kracie a Strany práv občanů, jež oslovila téměř pět procent voličů, nebo Starostové a nezávislí se čtyřmi procenty. Z volební mapy se barevně vymyká pouze Liberecký kraj, v němž necelou třetinu hlasů dostalo hnutí Starostové pro Liberecký kraj (SLK), a Zlínský kraj, kde se díky 23 % hlasů jako první umístila KDU-ČSL.

Okamžitě po sečtení hlasů ve všech krajích se začaly dohadovat koalice. Společným rysem těchto debat je snaha o vyšachování ANO do opozice. V ní bude pravděpodobně minimálně ve

dvou krajích, které hnutí ovládlo – Pardubickém a Plzeňském.

Zároveň s krajskými volbami se ve 27 obvodech volilo do senátu. Žádný nový senátor z nich ale nevyšel. Největší šanci má ve druhém kole hnutí ANO se 14 kandidáty. Za ním následují sociální demokraté a lidovci shodně po osmi kandidátech. Nejbližší zvolení byli po prvním kole Michael Canov (STAN+SLK) za liberecký obvod a Jiří Cieníča (Občané spolu) na Frýdecko Místecku – oba přesáhli hranici 45 % hlasů. DOMINIK PATZNER

Volby v Pardubicích nevybočily z řady

V sobotu 8. října v 14 h se uzavřely volební místnosti v celém Pardubickém kraji. Po sečtení hlasů vyšlo z voleb vítězně hnutí ANO 2011 (19,17 %) se ziskem 12 mandátů před druhou ČSSD (18,01 %) s 11 mandáty a KPP (15,96 %), která získala křesel 9. Do zastupitelstva usednou ještě ODS (8,99 %) a KSČM (8,36 %), shodně po 5 mandátech a STAN (Starostové a nezávislí, 5,62 %) se 3 mandáty.

Propad zaznamenala TOP 09 (4,63 %) a OSOBAK (3,14 %), jejichž lídr Jaromír Dušek tedy opustí post prvního náměstka hejtmána. Největší úspěch z antiimigračních stran zaznamenala Okamurova SPD (4,72 %), již jen těsně unikl mandát. Dosud nejhorší výsledek v krajských volbách si připsala KSČM, která ztratila hlasy na úkor hnutí ANO.

ANO opozicí, ČSSD zůstane hejtmán I přes své vítězství hnutí ANO nedo-

sáhne na post hejtmána. Opoziční ČSSD, ODS a STAN vytvořili koalici, která bude mít 28 ze 45 křesel, a v kraji tak zůstane sociálně demokratický hejtmán. Hnutí ANO odmítlo nabídku místa v radě a oznámilo, že bude hrát roli konstruktivní opozice.

Senátní volby bez překvapení

Do druhého kola senátních voleb postoupila favorizovaná Miluše Horská (KDU-ČSL+NESTRAN) a Jaroslav Menšík (ANO), starosta MO I. Favoritem do druhého kola je nezávislá kandidátka, jež v prvním získala o 12 % hlasů více (27,28 %) než její soupeř (15,57 %). Druhé kolo se koná 14. a 15. října.

K urnám se dostavilo 36,8 % oprávněných voličů, účast tedy byla nízká, stejně jako v ostatních krajích. Většina voličů odvolila také v senátních volbách, které hlásily účast 35,35 %.

JAN ŠIMEK

Nezranění uspěli i mezi zkušenějšími

V prvním kole voleb do Senátu PČR vyhrála na Praze 10 zastupitelka Renata Chmelová (za KDU-ČSL aj.). Spolu s ní postupuje do druhého kola Jiří Holubář (za TOP 09 a STAN). Senát opustí Ivana Cabrnová (SZ), která v prvním kole letošních voleb skončila čtvrtá.

Ekologickou aktivistku Renatu Chmelovou nominovala koalice Vlasta, KDU-ČSL, LES a místní hnutí Desítka pro domácí. Podporu získala i mezi voliči, z nichž pro ni hlasovalo 22,80 %. Chmelová vstoupila do komunální politiky roku 2009 a zastupitelkou se stala v roce 2014.

Pouze o 3 procenta hlasů méně než Chmelová (18,80 %) získal bezpartijní lékař Jiří Holubář, který kandidoval pod záštitou TOP 09 a STAN.

Autobusová rošáda

V Praze se mění hromadná doprava. Po změnách v provozu tramvajových linek budou dotčeny i ty autobusové. Obměna zasáhne především jihovýchodní a severovýchodní část Prahy. Z celkového počtu 115 autobusových linek jich projde změnou trasy 21, zrušeno jich bude 5, a naopak se vytvoří 8 nových. Účelem těchto změn je větší dostupnost a méně přestupů na předměstích Prahy. Dlouho připravované

Senátní volby nedopadly úspěšně pro náměstkyni primátorky Evu Kisligerovou. Kandidátka za ANO 2011 skončila s 15,12 % na třetím místě. Se čtvrtým místem (12,69 %) nepostoupila ani členka Strany zelených Ivana Cabrnová, a na dvouletou kariéru v Senátu PČR nenaváže. Zastupitelka a radní nahradila po doplňovacích volbách v roce 2014 Jaromíra Štětínu, který odešel do Evropského parlamentu. Mediálně nejatraktivnější kandidát, saxofonista Felix Slováček, skončil na devátém místě s pouhými 0,86 % hlasů.

Letošní volební účast byla, typicky pro senátní volby, nízká, k urnám přišlo 29,26 % voličů. V roce 2010 to bylo 43,79 %.

PETRA VÁVROVÁ

novinky v trasách autobusů vejdou v platnost již tuto sobotu.

Změny v jízdních řádech:

- Změna trasy: 101, 102, 110, 121, 124, 136, 138, 140, 152, 157, 158, 165, 173, 175, 183, 193, 195, 196, 201, 202, 224
- Nové linky: 117, 134, 145, 154, 182, 203, 222, 396
- Zrušené linky: 159, 186, 205, 293, 386

TOMÁŠ HUBKA

Americké námořnictvo provedlo odvetný útok v Jemenu

Pentagon dnes ráno potvrdil útok amerického námořnictva proti třem radarovým stanovištím na pobřeží Jemenu. Střely Tomahawk, vypálené směrem k povstaleckým pozicím, měly být odvetou za nedělní neúspěšný raketový útok na torpédoborec USS Mason. V Jemenu právě probíhá občanská válka mezi vzbouřenci a prezidentem Abdu Mansúrem Hádím. Podle průvodní zprávy se stanice nacházely v odlehlých oblastech a nehrozily tak civilní ztráty na životech. Při sobotních náletech Saúdské Arábie, kterou Američané vyzbrojují, však zemřelo 140 lidí. Ochránci lidských práv z Human Right Watch dnes útok na hosty pohřbu označili za válečný zločin. TOMÁŠ ŠEDIVÝ

Souboj mezi levicí a pravicí v Praze 6

Do druhého kola senátních voleb postupují ředitel Gymnázia Jana Keplera Jiří Růžička (TOP 09) a filozof Václav Bělohradský (SZ a ČSSD). Růžičkovi se podařilo získat 42,31 % hlasů, zatímco Bělohradský obdržel 16,72 %. Volební účast byla ve srovnání s jinými senátními obvody mírně nadprůměrná – účast 35,60 % oprávněných voličů a voličů.

„Zadáním bylo dostat se do druhého kola, což se levici na Praze 6 ještě nikdy nepodařilo,“ svěřil se tisku Bělohradský při oslavě. O svém soupeři přitom mluví s respektem: „Pana Růžičku obdivuji, je to vynikající ředitel vynikajícího gymnázia a já si vážím toho, že je mým protikandidátem.“

Komplimenty nešetřil ani Růžička: „Pan Bělohradský jistě představuje zajímavého kandidáta pro inteligentní voliče. Lidé na Praze 6 by si měli uvědomit, že každý z nás je plus mi-

nus slušný člověk, jenže každý zosobňujeme jiný pól politiky a pohledů na svět. Pan profesor Bělohradský kandiduje za levicové strany a jeho řešení je proto víc nalevo. Můj pohled je více středopravicový.“

Oba kandidáti považují za největší problém Prahy 6 dopravní situaci, která se zhoršila zbudováním tunelu Blanka a probíhající opravou Korunovačnické ulice. „Dusíme se výfukovými plyny i vzteky,“ glosoval situaci Růžička. „Je to lokální prožívání globálních problémů,“ dodal Bělohradský s tím, že s podobnými problémy se dnes potýká celá Česká republika.

V názorech na řešení tohoto problému se kandidáti rozcházejí. Podle filozofa Bělohradského patří budoucnost veřejné dopravě. Podle Růžičky auta do měst v únosné míře patří, protože je místní potřebují k životu.

ELIŠKA BERANOVÁ

Aktuality

Sýran podezřelý z terorismu spáchal sebevraždu

Džabir Bakr obviněný z přípravy útoku v Lipsku se ve vazbě oběsil. Saské úřady čelí ostré kritice, Bakrův advokát mluví o justičním skandálu. Dvaadvacetiletý muž napojený na IS měl být pod nepřetržitým dohledem, neboť se již dříve pokusil o sebevraždu. Po včerejším úspěšném pokusu tak saská policie přišla o důležitý zdroj informací. TŠ

Bob Dylan

Po pětapadesáti letech své tvorby získal písničkář Bob Dylan Nobelovu cenu za literaturu. Švédská akademie, která ceny uděluje, konstatovala, že svojí hudbou tvoří „novou formu poetického vyjádření v mezích amerického písničkářství“. Tato cena není jeho jediným velkým úspěchem. V roce 2008 obdržel již Pulitzerovu cenu. TH

V Goethe-Institutu předali překladatelská ocenění za rok 2015

Pětadvacátý ročník udělení ceny Josefa Jungmanna se konal v Goetheho institutu šestého října, její držitelkou se stala Iveta Mikešová za překlad románu Pískový vrch z polštiny. Při této příležitosti bylo uděleno několik dalších tvůrčích ocenění.

Na Jugmannovu cenu mohl kdokoli nominovat do 15. února tohoto roku libovolný překladatelský počín spadající do kategorie próza, poezie či drama, který v prvním vydání vyšel v překladu v roce 2015. Nebylo možné nominovat dvě díla stejného překladatele – v takovém případě se porota složená ze členů Obce překladatelů shodne na jednom z nich, které pošle do užšího kola. Letos do něj postoupilo jedenáct překladů.

Cenu Josefa Jungmanna obdržela Iveta Mikešová za překlad románu Pískový vrch (nakladatelství Paseka) polské autorky Joanny Batorové, který podává realistické poválečné svědectví očima tří různých generací polských žen. Autorka je českým čtená-

řům již dobře známá díky knihám Druhý život Marýny G. a Slepá mapa z roku 2013.

Do síně slávy byl povolán Dušan Karpatský za překlad Sarajevské princezny (srbština), kterým navazuje na své dosavadní úspěchy v uměleckém překladu a kulturní propojení českého a jihoslovanského národa.

Dále porota předala Prémii Tomáše Hrácha za mimořádný počín mladého překladatele, který nepřesáhl hranici 34 let. Letos zvítězila Anna Urbanová s románem Shirley Jacksonové Dům na kopci (angličtina). Téhož večera porota udělila sedm tvůrčích odměn,

kde zohlednila především jazykovou vynalézavost, preciznost a schopnost obsáhnout překladem původní atmosféru díla.

Ocenění Krameriovů vinš za redakční práci získal anglista Milan Macháček a Tvůrčí stipendium Hany Žantovské obdržela germanistka Michaela Jacobsenová za překlad básnické sbírky Čára života autorky Ingeborg Bachmannové.

Ukázku z vítězného překladu knihy Pískový vrch přečetla na závěr Táňa Medvecká, herečka působící v Národním divadle v Praze.

MARIA GORBATOVA

Držitelé tvůrčí ceny

Blanka Stárková (J. Marias: Zamilovanosti, španělština)
Jakub Šedivý (L. Cypkin: Léto v Baden-Badenu, ruština)
Petra Diestlerová (Ch. Dickens: David Copperfield, angličtina)
Eva Pátková (Ch. Lewinski: Gerron, němčina)
Jitka Hanušová (K. Kettu: Porodní bába, finština)
Dagmar Hartlová (S. Sem-Sandberg: Vyvolení, švédština)
Štěpán Zajac (J. Carrasco: Na útěku, španělština)

Táňa Medvecká čte ukázkou z vítězného překladu Pískového vrchu. Foto: archiv

Předvolební debata: Řešily se kompetence krajů, ale i transparentnost financí

Předvolební boj před krajskými a senátními volbami vyvrcholil debatou mezi lidry jednotlivých politických stran v České televizi. Diskutovali Petr Fiala (ODS), Bohuslav Sobotka (ČSSD), Pavel Bělohradec (KDU-ČSL), Andrej Babiš (ANO), Ivan Bartoš (Piráti), Vojtěch Filip (KSČM), Tomio Okamura (SPD) a Miroslav Kalousek (TOP 09). Mezi hlavní tématy, o kterých se vedla bouřlivá debata, patřilo například hospodaření s penězi, kompetence krajů i privatizace nemocnic.

Diskuze se ale dotkla i jiných témat, hlavně v souvislosti s Andrejem Babišem, který se vyjádřil k plánované

mu schválení novely zákona o střetu zájmů. Některé účastníky vyvedla z míry hned první otázka. „Víte, kolikrát byl za posledních šestnáct let existence krajů zákon novelizován?“ zeptal se moderátor Václav Moravec. Správnou odpověď neznal žádný z účastníků, nejbližší byl však předseda České pirátské strany Ivan Bartoš.

Ke shodě došlo v tématu problematiky kompetence krajů, kdy většina lídrů souhlasila, že současný stav není třeba drasticky měnit. V tématu školství se ale politici neshodli, šokoval zejména Andrej Babiš, který prosazuje názor, že by se střední školy měly rozdělit dle sekci jednotlivých minister-

stev. Tomio Okamura (SPD) by zase kompetenci vyplácení platů převedl přímo na občany.

Neshody panovaly i u tématu financování oprav silnic. Vojtěch Filip (KSČM) přišel s návrhem, že půl procenta z daně z minerálních olejů by pomohlo s financováním oprav silnic a dálnic. Rozhořčení ve studiu se dočkalo především téma zdravotnictví, kdy se do diskuze dostala privatizace nemocnic. Bartoš vyzdvihoval především potřebu udělat hospodaření nemocnic co nejtransparentnější. „Nemocnice není firma,“ uvedl předseda Pirátů.

KATEŘINA VRANÁ

Černý protest zachvátil Polsko

Sejm ve čtvrtek 6. 10. zamítl návrh zákona, který měl výrazně omezit potraty. Tento návrh povoloval interrupci pouze v jediném případě, a to při vážném ohrožení života matky. Situace kolem možného zpřísnění zákona vyvolala v Polsku protesty.

Zákaz umělého přerušení těhotenství dlouhodobě podporuje katolická církev, která má v silně věřícím Polsku zásadní vliv na veřejné mínění. K zpřísnění podmínek interrupcí se

přikláněla i konzervativní vládní strana Právo a spravedlnost (PiS). Podporu navrhovanému zákonu nejprve vyjádřila premiérka Beata Szydlová a vůdce PiS Jarosław Kaczyński, ale později se oba političtí představitelé od zákona distancovali a návrh v parlamentu neuspěl.

Zpřísnění pravidel interrupcí provázely masivní protesty. Největší demonstrace, tzv. Černý protest, proběhla v pondělí 3. 10. Černě oděné Polky

se shromáždily ve Varšavě a jiných velkých městech. Organizovaly také celostátní stávku, mnohé ženy si vybraly dovolenou nebo dokonce dostaly plošné volno od svých zaměstnavatelů. Černý protest podpořily i další evropské země včetně Česka, kde se konala demonstrace před polskou ambasádou.

Otázka potratů je v Polsku jakožto v zemi, kde je přes 90 procent lidí věřících, velmi citlivá. Stávající a nadále platný zákon dovoluje interrupci pouze ve třech případech: pokud je plod vážně poškozen, pokud je těhotenství důsledkem znásilnění nebo incestu anebo pokud je život či zdraví ženy v ohrožení. Tento zákon platí od roku 1993 a patří k těm nejpřísnějším v Evropě. Nový návrh zákona měl zachovat pouze třetí bod a tím potraty téměř zakázat. Lékařům, kteří by potrat provedli, by hrozilo až pět let vězení.

SABINA ANDREE

Demonstrace v Polsku proti potratům..

Foto: archiv

Stop kybernásilí: Virtuální trauma neexistuje

Obdobná konference Stop kybernásilí na ženách a mužích se konala na Letné šestého října. Projekt pod záštitou Ministerstva vnitra a Gender Studies si za největší cíl kládí prohloubit povědomí o genderových aspektech kybernásilí a najít účinné prostředky, jak se jim bránit.

Velká část dnešního světa se odehrává na internetu. Je to prostředek zdroje informací, zábavy a sociálního kontaktu. Každý uživatel tohoto kyberprostoru bez rozdílu pohlaví se stává potenciální obětí zneužití osobních údajů, krádeže identity, nebezpečného pronásledování či vydírání – kyberšikany.

Nevládání nezisková organizace Gender Studies se již téměř pět let věnuje tématu internetového násilí a jeho specifickým dopadům na ženy

a muže. Současný projekt „Stop kybernásilí na ženách a mužích“ podpořila i Nadace Open Society Fund Praha prostřednictvím Norských fondů.

Konference byla určena zejména pro policisty a další úředníky, pro organizace a jednotlivce působící v oblasti prevence a potírání násilí, skupiny zaměřující se specificky na online formy násilí a poskytovatele internetových služeb a mobilní operátory, kteří hrají v problematice online násilí svou roli. Hlavním cílem pořadatelů i přednášejících bylo zejména upozornit na reálný problém kybernásilí a představit způsoby, jak se mu bránit. „Virtuální trauma neexistuje, trauma obětí jsou vždy reálná,“ uvedla přední policejní psychologka Ludmila Čírtková, jedna z přednášejících na konferenci. KRISTÝNA MATĚJKOVÁ

Česká Amnesty International v sobotu oslavila 25 let

U příležitosti oslav působení Amnesty International v České republice se konala osmého října v půl čtvrté v prostorách Nové scény Národního divadla v Café NONA debata Lidskoprávní aktivismus v proměně času.

Diskuze se konala k příležitosti festivalu Pražské křižovatky, ten pořádalo Národní divadlo jako vzpomínku nedožitych osmdesátých narozenin Václava Havla. Festival se zaměřil na propojení umění, politiky a formování

občanské společnosti.

Hosté, mezi které patřili například Dana Němcová (bývalá mluvčí Charty 77) a Roman Týc (současný aktivista, umělec a spoluzakladatel skupiny Ztohoven) s návštěvníky diskutovali o roli a vlivu lidskoprávního aktivismu na formování občanské společnosti nebo o tom, jak se změnil aktivismus – co tento výraz znamenal před rokem 89 a co znamená dnes.

ANNA JULIE ŘEHOŘOVÁ

Amnesty International

- je největší lidskoprávní nezisková organizace na světě, která je nezávislá na vládách, ideologiích i náboženstvích
- nepřijímají žádné granty od vlád ani jiných zájmových skupin
- jedná se o hnutí více než sedmi milionů lidí, kteří hájí lidská práva ve všech podobách
- už 25 let česká Amnesty International sleduje stav lidských práv, usiluje o odstranění diskriminace, bojuje za zodpovědný vývoz zbraní, propaguje ochranu žen a genderovou rovnost nebo vytváří kampaně za nespravedlivé věznění po celém světě

Začíná nový ročník festivalu Kytara napříč žánry

Nedělním koncertem v žižkovském Atriu odstartoval 19. ročník festivalu Kytara napříč žánry. Událost, která si zakládá na účasti netradičních muzikantů z celé planety, patří dlouhodobě k nejvyhledávanějším hudebním akcím. Kromě Prahy se budou během října a listopadu konat koncerty i v Pardubicích, Táboře, Varnsdorfu či některých německých městech.

O úvodní představení se postaraly dva velké talenty současného šestistrunného světa. Jedenadvacetiletá Holanďanka Karlijn Langendijk a o pár let starší Soenke Meinen z Německa svým prvním společným koncertem stoprocentně prokázali, že virtuózní hra na klasickou kytaru nemusí být výsadou starších a zkušenějších hudebníků.

Nejprve zaujala místo na pódiu samotná Karlijn. Tato studentka konzervatoře v Drážďanech začala hrát na kytaru až ve svých třinácti letech, za osm let pilného cvičení se ovšem dostala dál, než kam většina dojde za celý život. Svou citlivou a zároveň precizní hrou vlastních i převzatých skladeb zahálala sál do mystické atmosféry. Vrcholem Karlijiny části programu se stala netradiční interpretace slavné písně „Beat It“ od Michaela Jacksona.

Pětadvacetiletý Soenke Meinen, kytarový génius prověřený více než dvěma stovkami koncertů, přinesl do Atria

hru z opačné strany hudebního spektra. Zaujal zejména nápaditým perkusivním stylem obohaceným o rytmické experimenty, který nejlépe shrnul v autorské kompozici „Perpetuum Mobile“.

Koncert zakončili kytaristé společným vystoupením. Mile překvapili netradiční interakcí s publikem. Během poslední písně se diváci pomocí svých dlaní ujali role deště a pomohli tak oběma umělcům vytvořit originální romantickou atmosféru.

A na co se můžeme těšit dál? Hlavní hvězdou festivalu je pravděpodobně Jennifer Batten, známá především jako dlouhodobá kytaristka Michaela Jacksona. V průběhu října vystoupí hned ve třech městech České republiky. Největší událostí je její pražský trojkonzert s Janou Šteflíčkovou a Dagmar Voňkovou. „Jsou to tři velmi zajímavé dámy, každá s úplně jiným pojetím kytary, každá z jiné generace,“ prozradil nám o tomto ojedinělém vystoupení ředitel festivalu a kytarový virtuos Stanislav Barek. Mezi hlavní „taháky“ patří také americký jazzman Adam Rafferty, který je známý kombinováním komplexních melodií a beatboxu. Kytaru napříč žánry ukončí 26. listopadu český hudební veterán Jiří Jirmal narozeninovým koncertem v pražském Rudolfinu.

TOMÁŠ KLÉŽL

Holanďanka Karlijn Langendijk a Němec Soenke Meinen

Foto Tomáš Kléžl

Cenu za lidská práva získala jezídka pronásledovaná Islámským státem

Letošní Cenu Václava Havla za lidská práva udělila v pondělí 10. října Rada Evropy jezídce a aktivistce za lidská práva Nadie Murad Taha. Na počest laureátky ceny proběhla 12. října v rámci Pražské křižovatky, v kostele sv. Anny, mezinárodní konference Ploty, zdi a příkopy: svoboda pohybu jako lidské právo? Konference se uskutčnila pod záštitou Knihovny Václava Havla a Nadace Charty 77 a hlavním tématem byl světový migrační fenomén a jeho vliv na evropské země. Diskuzních panelů se zúčastnili laureáti cen z minulých let, zahraniční novináři a aktivisté či představitelé významných evropských institucí.

Třidvacetiletá Nadia Taha byla v srpnu 2014 zajata bojovníky Islámského

státu ve své vesnici v severním Iráku. Džihádisté v této oblasti zabili na 600 mužů a sama Nadia přišla o 18 členů rodiny. V prvních dnech zajetí se pokoušela o útek, ale byla vždy dopadena, následně zbita a znásilněna. V listopadu 2014 se jí však podařilo uprchnout a za pomoci sousedů, kteří bydleli v domě vedle ozbrojenců, utekla pryč ze země. Dostala se až do Německa, kde nyní žije. Od této doby jezdí Nadia po celém světě a vyzývá mezinárodní společenství, aby ochránili její jezídskou komunitu a zabránili tím genocidě. Ve Štrasburku přebrala 10. října Cenu Václava Havla za mimořádný počín v oblasti ochrany lidských práv.

ADÉLA PARUCHOVÁ

Miluji tě jak po smrti připomíná spíše předsmrtné kvílení

Příběh sebedestrukce, posedlosti a milostného opojení ovládl jeviště experimentálního prostoru NoD. Nová inscenace Jana Nebeského a scénaristky Lucie Trmíkové o vášnivém citovém vzplanutí židovské spisovatelky Else Lasker-Schülerové a německého básníka Gottfrieda Bennu skutečně každým coulem odráží dekadentní vztah obou umělců z počátku minulého století. Představení, jež v pátek 7. října uvedla sama Lucie Trmíková s Karlem Dobrým a autory hudby Emilem Viklickým a Martinem Dohnalem, však vyvolává řadu otázek a nechává diváka tápat v expresivních projevech.

Z poezie a milostného dialogu neoursodě dvojice, která byla také označována za nejskandálnější umělce své doby, čiší živočišnost, kterou se tvůrci

rozhodli podtrhnout i tematickým řešením scény a kostýmy výtvarnice Petry Vlachynské. Herci v rolích protichůdně založených postav jsou lidmi na svých místech; plamenná Lucie Trmíková, ale zvláště Karel Dobrý jako morbidní a racionálně chladný Gottfried Benn exceluje.

Na diváka nicméně působí příliš mnoho vjemů. Od drásavě působící poezie a celé podstaty inscenace autoři odvádí pozornost pomocí množství animálně působících převleků, neopodstatněných hudebních výstupů a intermezz, nečekaných křečovitých výkřiků a provokativních gest. Ty, ačkoli mají odkazovat na expresivitu obou básníků, se mýjí s vlastním sdělením hry a působí tak poněkud nahodile. A tak se představení, které mělo zprvu poukazovat na obtížnost

německo-židovské symbiózy, v průběhu večera mění v jakousi přehlídku efektně koncipovaných scének, ve kterých se publikum poměrně úspěšně začíná ztrácet.

Divákovi se tak i přes zapálené výkony nedaří zcela sledovat dění, i přestože se sám sebe mnohokrát táže, zda mu něco neuniklo.

Soudržnost děje v inscenaci ustupuje snaze o efektnost a význam poezie zaniká pod vrstvami křiklavých oblečků, kterými je divákovi máváno před očima jako červenou látkou před býkem v aréně. Nicméně hlavní sdělení, esence dekadentní lásky dvou expresivních umělců, je ztvárněno zcela excelentně. Škoda jen, že celou hru provází více otazníků, než na kolik jsou tvůrci schopni odpovědět.

ZUZANA NEVOLOVÁ

Dvacet tři instalací rozsvítí Prahu v noci

Tančící dům
Foto archiv

Již po čtvrté se do Prahy vrací festival světla Signal. Letošní ročník, který hlavní město a Ministerstvo kultury zařadilo mezi prioritní akce České republiky, zahrnuje 23 instalací. Oproti loňskému videomappingu, který byl temnější a intimnější, bude ten letošní barevný a rozmanitý. S těmito insta-

lacemi se návštěvník může setkat nejen v centru a na tradičních zastávkách MHD, ale také v nových lokalitách. Promítat se bude mimo jiné i na budovy. Některé z projekcí budou představeny ve světové premiéře. Presentovat se ale budou také již zkušební umělci jako jsou Yasuhira

Chido (nákupní centrum Palladium) nebo Amanda Parer (náměstí Curieových). Připraven je i bohatý doprovodný program složený z koncertů a workshopů pro zájemce o multimediální umění. Festival startuje již dnes večer.

TOMÁŠ HUBKA

Festival spisovatelů Praha pokračuje, největší rozruch vyvolal Palahniuk

V pátek 7. října odstartoval v pořadí 26. Festival spisovatelů Praha. Tématem letošního ročníku je Zločin a trest. Debatovat o problémech současného světa, o otázkách morálky, o fenoménu viny a odplaty, a o své vlastní tvorbě přijeli čínský spisovatel Jen Lien-kche, alžírský novinář a spisovatel Kámel Daúd, věčný provokátor – spisovatel Chuck Palahniuk nebo John Maxwell Coetzee, laureát Nobelovy ceny za literaturu.

Setkání autorů z celého světa letos i přes problémy s financováním odstartovalo v Černínském paláci, kde hosty slavnostně uvítal ministr zahraničí Lubomír Zaorálek. Centrem dění byl dále i Valdštejnský palác, v jehož prostorách v sobotu proběhla diskuze autorů z Alžírsko, Egypta a USA na téma Zločin a trest. Úvodní slova pronesli předseda Senátu PČR Milan Štěch a prezident festivalu Michael March. O moderování letošní akce se postarali ekonom Tomáš Sedláček, novinář Petr Vizina, politický tajemník Ministerstva zahraničních věcí Petr Drulák, spisovatel Mohamed El-Baaly a sinoložka Zuzana Li.

V neděli a v pondělí následovala série autorských čtení, velkou pozornost poutala především hvězda letošního festivalu Američan Chuck Palahniuk. Pro jeho podpis si mohli čtenáři v úterý přijít do Paláce knih Neoluxor na Václavském náměstí. Po autogramiádě někteří z nich navštívili i Palahniukův autorský večer v prostorách Poslanecké sněmovny PČR.

Spisovatel světově proslulý především románem Klub rváčů, přichází po dvaceti letech s jeho pokračováním, Klub rváčů 2, který má komiksovou podobu. Jeho křest proběhl 11. října v kině Světozor. Pár hodin na to Divadlo v Celetné představilo divadelní adaptaci románu z devadesátých let, který dodnes provokuje jednoho literárního kritika. Ve středu 12. října se autor představil v Brně, na své si tak přišli i tamní obdivovatelé Palahniukovy literatury.

Festival spisovatelů Praha zakončí 18. října v Klášteře sv. Anežky České nositel Nobelovy ceny za literaturu (2003) John Maxwell Coetzee.

EVA MÜLLEROVÁ

Velkou pardubickou vyhrál „holčičí kůň“

Vítězem 126. ročníku dostihu Velká pardubická se stal jeden z favoritů, devítiletý valach Charme Look s žokejem Janem Faltejskem. Obvykle na něm ale jezdí Barbora Málková, která kvůli zranění letos nemohla závodit. Zpočátku na vítězství aspiroval bělouš Ter Mill, v cílové rovince nechal Charme Look ostatní daleko za sebou.

Třiatřicetiletý žokej Faltejsk s hnědkem Charme Look se spolu s Josefem Váňou mladším s jeho koněm Rabbit Well a žokejem Stromským řadili po právu mezi favority. A to navzdory tomu, že byl Stromského kůň Nikas loni diskvalifikovaný za doping. Váňův Rabbit Well ovšem odmítl závodit hned na startu a smolař Stromský spadl z Nikase po srážce s ostatními koňmi na Taxisově příkopu. Dlouhou dobu vedl Ter Mill s jezdcem Odložilem, postupně ho doháněl Charme Look i Ange Guardian s žokejem Kratochvílem. Vítěz ale mohl být jen jeden, a přestože šampion Charme Look odmítl slavnostní věnec kolem krku, Faltejsk, trenérka Růžičková a valachova obvyklá jezdka Barbora

Málková byli z úspěchu velmi nadšení.

Na otázku, jak nováčka Velké pardubické Charme Look trénovali, odpovídá Barbora Málková s úsměvem, že jejich přístup ke koni byl „holčičí“, jelikož skoro všechny osoby pohybující se kolem valacha byly ženy, tím pádem byly trochu jemnější než mužští kolegové. A aby tenhle přístup snad Faltejsk nějak nepokazil, poradila mu jezdka Barbora, aby do toho koni „moc nekecal“.

Druhý skončil na stupních vítězů Kratochvíl a jeho Ange Guardian, na třetí pozici se umístil kůň Zarif a jezdec Josef Bartoš. Dráha dlouhá 6900 metrů si vyžádala dva pády, nejprve to byl Jakub Spáčil, jehož Reaper ho vyhodil ze sedla a běžel bez problémů dál, poté to byl již zmíněný karambol v Taxisu žokeje Stromského. Nikdo se ale nezranil a obecně se jednalo o jeden z nejpomalejších závodů Velké pardubické. Navzdory chladnějšímu počasí a absenci zahraničních jezdců se závod vydařil a oproti některým dřívějším ročníkům skončil ve velmi pozitivním duchu.

NATÁLIE BARTLOVÁ

Vítězné gesto jezdce Faltejska

Foto archiv

Útočné trápení pokračuje a postup se vzdaluje

Národní mužstvo ani ve svém třetím kvalifikačním utkání o postup na světový šampionát 2018 v Rusku nevstřelilo gól a muselo se spokojit s bezbrankovou remízou s Ázerbájdžánem. Další bodovou ztrátou před domácím publikem tak postupový plán na mistrovství světa doznal dalších trhlin.

Českým reprezentantům vstup do kvalifikace na MS 2018 v Rusku vůbec nevyšel. Po domácí remíze 0:0 se Severním Irskem prohráli Češi s favorizovaným Německem 0:3. Situace před domácím utkáním s Ázerbájdžánem byla tedy alarmující a národní tým potřeboval získat všechny body, aby se v tabulce přiblížil soupeři z Kavkazu. Svěřenci Karla Jarolíma po celé utkání diktovali tempo hry, ale branku se jim vstřílet nepovedlo.

Hosté potvrdili pevnou defenzívu, a tak se česká reprezentace ani ve svém třetím kvalifikačním utkání nemohla radovat ze vstřelené branky.

Trenér české reprezentace po nevyrazném výkonu s Německem v sestavě udělal hned sedm změn. Národní tým do deštivého utkání v Ostravě vletl a již ve 2. minutě měl příležitost Skalák, ale jeho hlavička se mezi tři tyče nevešla. Po půlhodině hry po krásné kombinaci na malém prostoru střelil opět záložník Brightonu, ale jeho tvrdou ránu vyrazil na roh gólman Agajev. Do kabin se tak šlo za nerozhodnutého stavu 0:0.

Druhá půle nebyla z pohledu českých fotbalistů tak dobrá jako ta první. Češi se hůře dostávali do šancí či zakončení a v určitých fázích utkání nevěděli, jak

proti soupeřově zataženému bloku hrát. V 79. minutě se dostal do největší příležitosti národního týmu v zápase střídající Milan Škoda, ale z malého vápna míč trestuhodně poslal jen do náruče gólmana hostů. Češi měli sice ve zbytku utkání pomyslný tlak, ale nevytvořili si žádnou výraznou šanci, kterou by ohrozili branku Ázerbájdžánu. Zápas tedy skončil bezbrankovou remízou, a národní mužstvo tak ztratilo na domácí půdě další dva body v boji o postup na světový šampionát.

V pozápasovém rozhovoru pro Česko televizi řekl Karel Jarolím: „Jsem v procesu, kdy se v podstatě tvoří nové mužstvo. Musíme se z toho oklepat a připravit se na utkání s Norskem.“

MARTIN ŠPAČEK

Gesto zmaru – Jiří Skalák

Foto archiv

Vstupenky zdarma? Pchjongčchang spouští předprodej

Ani ne dva měsíce po konci Letních olympijských her v Riu spouští organizátoři jihokorejských Zimních olympijských her 2018 předprodej vstupenek na „testovací akce“. Ty prověří připravenost pořadatelů i sportovců; v Pchjongčchang i dalších dvou přilehlých pořadatelských městech je jich v plánu na osmadvacet.

Byt označení „testovací akce“ nezni příliš lichotivě, nejedná se zpravidla o nic menšího než o mistrovství světa v daných disciplínách – mj. v lyžování,

biatlonu, snowboardingu či hokeji žen a mužstev do osmnácti let. Na většinu z těchto událostí, z nichž nejbližší se konají již v listopadu tohoto roku, je navíc možno získat vstupenky zdarma – online rezervaci na webu hellopyeongchang.com nebo na místě (nejdříve dva dny před zahájením šampionátu). Výjimku tvoří v tuto chvíli pouze mistrovství světa v krasobruslení a rychlobruslení, na něž lze lístky zakoupit v cenách do 30 000 korejských wonů (cca 600 Kč).

Dostupná možnost zakusit na vlastní kůži korejskou sportovní atmosféru a podmínky dříve než v únoru 2018 na Hrách XXIII. zimní olympiády však může být brzy pryč – lístky je omezený počet a třeba jen dobrovolníků, kteří přislíbili svou účast na spoluorganizaci ZOH 2018 a byli za to přednostně pozváni i na akce „testovací“, je na 90 000 z celého světa.

TEREZA ZYKLOVÁ

Kometa z Brna vyletěla na čelo tabulky

Jedenácté kolo Tipsport Extraligy přineslo střídání na vedoucím postu soutěže. Dosavadní vůdčí pozici ztratili tři-četní Oceláři, když zaváhali na ledě Hradce Králové. Na druhé straně Kometa potvrdila svou formu a jasně přehrála Bílé Tygry ze severu Čech. Třetí příčku si vydobyla Mladá Boleslav, která porazila Chomutov.

Hlavní favorité soutěže z Brna a Třince vstupovali do 11. kola s rozdílem jednoho bodu. Brno hostilo na svém ledě Liberec, Oceláři Třinec soupeřili s Hradcem Králové. Brněnská Kometa díky hatricku Martina Zatošovi vyhrála nad Libercem 5:1. Třinec prohrál v Hradci Králové 2:3. Napínavý souboj rozhodla až v samostatných nájezdech hradecká hvězda Richard Jarůšek. K souboji v dovednostní soutěži dospěl i duel mezi Karlovými Vary a Plzní. Energie Karlovy Vary nakonec vyhrála 2:1, a zanechala

tak Plzeň na dně tabulky.

O třetí příčku se v přímém souboji utkala Mladá Boleslav s Piráty z Chomutova. Vyrovnaný zápas s bezgólovou první třetinou nakonec vyhrála Mladá Boleslav 4:2. Na lídra tabulky z Brna však stále ztrácí sedm bodů. V dalším zápase 11. kola se střetly celky z dolní části tabulky – Vítkovice a Pardubice. V nepřehledném souboji zvítězily Vítkovice 2:0. Vítěznou trefu si připsala zámořská posila Yan Stastny. Zlín na domácím ledě přehrál Olomouc 3:1 a upevnil si pozici v první desítce. Gólově bohatý souboj Litvínova se Spartou ovládli domácí z Litvínova jasně 5:1.

V příštím kole se vedoucí Brno utká se čtvrtým Chomutovem. Třinec čeká těžký souboj s Mladou Boleslaví. Do bojů o přední pozice může promluvit ještě Sparta, která bude hostit Karlovy Vary.

FILIP KALČÁK

Alpiq v dešti přetlačil ústeckou Elbu

Osmé kolo CCM extraligy hokejbalu nabídlo kladenským divákům souboj jejich týmu s nevyzpytatelným Ústím nad Labem. Kladenští nakonec svého soka přetlačili nejtěsnějším možným rozdílem 4:3 a nadále králují ligové tabulce.

První třetina utkání přinesla zdaleka nejzajímavější podívanou, byt oběma celkům dělala značné problémy namoklý terén. „V tomto počasí to hráčům klouzalo a často padali, rozhodčí ale uznali hřiště za způsobilé,“ komentoval stav povrchu kladenského lodivod Kadlec. Ani terén však nezastavil Kohouta, který ve čtvrté minutě otevřel brankový účet zápasu. Že favorizovanému soupeři nemíní Elba utkání odevzdat, později demonstroval Pilař, jemuž se podařilo tečovat Gottfriedem nahozený míček přes Jirotkovo rameno, a rázem bylo vyrovnáno. Netrvalo však dlouho a opět slavili domácí. Vedení na kladenskou stranu strhl Schnaubelt, který v samostatném úniku překonal Bandu bekhendovou kličkou. Když se po Špačkově pasu prosadil naběhnuvší obránce Kudela, vedli Kladenští o dvě branky. Posléze se sice hostům podařilo snížit zásluhou Horáčka, jenže zanedlouho zažila ústecká obrana „dejavu“ a po Špačkově přihrávce uzavřel první třetinu přesnou střelou kladenský kapitán Dědič.

V prostřední periodě začala ústecká obrana fungovat o poznání lépe a i kvůli stále se zhoršujícímu terénu byl k vidění nelibostný boj o každý metr plochy zalité kalužemi. Nic na tom nezměnily ani dvě početní výhody hostů, a tak se po druhé siréně odcházelo do šaten za nezměněného stavu.

Nekoncentrovanost Kladna dokázal v úvodu závěrečného dějství potrestat aktivní Pilař, který ze vzduchu uklidil balonek mezi Jirotkovy betony, a jeho tým byl rázem na dostřel. Alpiq jako by najednou vyklidil pozice, avšak hostující tým již vyrovnat nedokázal. Se závěrečnou přesilovkou hrou naložili Ústečtí prachbídne, a Kladno se tak mohlo radovat ze zisku tří bodů a upevnění pozice v čele extraligové tabulky.

„K zápasu jsme přistoupili zodpovědně, do poloviny utkání jsme kontrolovali hru. Poté jsme se však přizpůsobili hře Ústí. Soupeř nás nepřehrával, od nás to byly góly darované zadarmo,“ hodnotil utkání kladenský trenér Kadlec.

JAROSLAV KEIMAR

Tři mušketýři

Foto Tomáš Kostečka